

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Archiepiscopo Et Abbati Majoris monasterij Turonensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

bis indultas auctoritate apostolica confirmamus & presentis scripti patrocinio communimus. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat prefatum monasterium temerè perturbare aut ejus possessiones auferre &c. Salva sedis apostolica auctoritate, & in predicta Capella diocesani Episcopi canonica iustitia. Si qua igitur in futurum ecclesiastica secularive persona &c. Cunctis autem eidem loco sua jura. servantibus &c. Amen. Amen. Amen. Datum Romæ apud sanctum Petrum per manum Iohannis sanctæ Mariæ in Colmidin Diaconi Cardinalis S. R. E. Cancellarij xi. Kal. Februarij, Indict. xi. incarnationis dominicæ anno MCCVII. pontificatus verò Domini Innocentij Papæ III. anno decimo.

ARCHIEPISCOPO ET ABBATI
Majoris monasterij Turonensis.

Epist. 193.
Confirmatur
sententia lata
pro Abbatis
sanctæ Mariæ
Andegavensis.

Cum dilecti filij fratres Hospitalis Ierosolymitani suam ad nos olim querimoniam destinassent quòd dilecta in Christo filia Abbatisa sanctæ Mariæ Andegavensis eos domo elemosynaria quam per donationem illustris memoriæ Richardi Regis Anglorum fuerant affecti, & aliquandiu possederant in quiete, post appellationem ad nos interpositam spoliare fecisset per potentiam laicalem, & detineret eandem contra iustitiam occupatam, Cancellario, Archidiacono, & Præposito de Armeliaco Carnoten. commisimus causam ipsam, quorum processum postmodum, quia post appellationem ad nos rationabiliter interpositam & lite non contestata processerant, irritantes, eandem causam de communi assensu partium dilectis filiis Abbati monasterij novi, Priori sanctæ Radegundis, & Magistro G. Canonico Picavensi duximus committendam, qui causam ipsam diligenter examinantes, eandem ad nos remiserunt sufficienter instructam. Memorata itaque Abbatisa & Hospitalis procuratore propter hoc nuper in nostra presentia constitutis, idem proposuit procurator quòd per depositiones testium coram iudicibus productorum multa constabat esse probata, per quæ de violentia ipsis illata manifestè liquibat. propter quod restitutionis beneficium postulabat. Asserebat siquidem manifestè probatum quòd Abbatisa predicta, collecta multitudine laicorum, ad domum memoratam accessit, petens instanter ut claves ejusdem domus assignarentur eidem. Et licet fratres Hospitalis com-

morantes ibidem vocem ad nos appellationis emisissent, ne quid in ipsorum injuriam fieret, protectioni se apostolicæ supplicantes, dicta nihilominus Abbatisa secum Andegavensem Præpositum ad domum ipsam adduxit: qui cum firmiter præcepisset eidem ut Abbatisæ claves domus restituerent universas, ipsi juxta mandatum ejus, quem non modicum verebantur, eas protinus reddiderunt. Abbatisa verò clavibus receptis ab ipsis, unam partem earum Canonicis & partem aliam suis fervientibus assignavit, eidem injungens ut fratribus Hospitalis victualia nullatenus exhiberent nec ab aliis permitterent exhiberi. Qui cum per triduum famis inedia graviter afflicti fuissent, ab eodem loco recedere sunt coacti. Ideoque cum per multitudinem hominum quam Abbatisa secum adduxerat eidem fratribus, sicut procurator asseruit, fuerit timor incussus, & post appellationem ad nos interpositam ipsis injuria videatur illata, qui per impressionem domini secularis claves ipsius domus restituere ac per subtractionem victualium ab eodem loco recedere sunt compulsi, ad domum ipsam procurator jamdictus restitui postulabat. Pars autem Abbatisæ proposuit in hunc modum, quòd cum bonæ memoriæ S. Senescallus claræ memoriæ Henrici Regis Anglorum sæpeditam domum cum oratorio in fundo prædicti monasterij sanctæ Mariæ de bonis propriis fundavisset, ac de consensu diocesani Episcopi ordo Canonicorum regularium secundum beati Augustini regulam fuisset postmodum institutus ibidem, Canonici regulares, quibus fuit domus ipsa concessa, eam longo tempore pacificè possederunt. Ceterum sæpeditus Richardus Rex de Ierosolymitanis partibus rediens, dum in custodia teneretur, domum ipsam Hospitalariis contulit supra dictis, quibus postea venientibus ad eandem ut apprehenderent possessionem ipsius, Abbatisa cum suis sororibus contradixit. Verùm ipsi tam contradictionem earum quam appellationem ad nos propter hoc interpositam contemptentes, domum ipsam nihilominus intraverunt, & per violentiam ejecerunt Clericos ministrantes ibidem. Cumque prædictus Rex processu temporis didicisset quòd bona ipsius domus usibus pauperum deputata iidem Hospitalarij dissiparent, Rex idem injunxit ut Hospitalariis ipsis exclusis, Canonici, qui fuerant exinde violenter ejecti, domus ipsius administrationem plenariam obtine-

rent, quam iidem Canonici usque ad hæc tempora continuè tenuerunt. Cùm igitur videretur ex iis constare quòd falsò se asseruerant iidem Hospitalarij spoliatos, ipsis erat meritò iuxta ipsius partis assertionem restitutio deneganda. Ad ea verò quæ prædictus procurator objecit in hunc modum eadem pars Abbatisa respondit, quòd etsi probatum esset quòd ad domum ipsam cum multitudine hominum Abbatisa venisset, nullatenus tamen ostensum est quòd vel per ipsam vel per eos qui cum ea venerant aliqua fuerit ipsis fratribus violentia irrogata, vel etiam quòd Præpositus, qui ad domum accessit, aliquam vim intulerit vel Hospitalariis comminatoriè sit locutus. Sed nec contra appellationem ab ipsis objectam aliquid dinoscitur attentatum, licet eadem Abbatisa claves domus ab ipsis acceperit resignatas. Quamquam enim Abbatisa mandaverit ut fratribus Hospitalis, qui auctoritate propria remanere volebant ibidem, victualia non darentur, idem reputare non poterant nec debebant ex hoc injuriam sibi factam, cùm Abbatisa minime teneretur eidem fratribus, nisi vellent, in victualibus providere. Insuper eadem pars adjecit quòd adversus Abbatisam prædictam ipsius domus ineptè restitutio petebatur. Quamvis etenim Abbatisa quædam jura sibi vendicet in eadem, pro eo quòd in ea jus obtinet patronatus, ipsam tamen non ipsa sed Canonici possident supradicti. Vnde cùm ipsa non possideat, nec dolo deserit possidere, adversus ipsam rite non poterat interdictum restitutorium intentari. Nos igitur iis & aliis quæ tam coram iudicibus supradictis quam etiam coram nobis partes proponere curaverunt plenius intellectis, de consilio fratrum nostrorum Abbatisam prædictam ab impetitione prædictorum procuratoris & Hospitalariorum quoad possessorium, de quo tantummodo actum esse dinoscitur, sententialiter duximus absolvendam. Quocirca discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus quòd à nobis est sententialiter diffinitum faciatis per censuram ecclesiasticam appellatione remota inviolabiliter observari. Datum Romæ apud sanctum Petrum xiv. Kal. Februarij anno decimo.

*VIENNENSI ARCHIEPISCOPO,
& Episcopo Gebennensi, & Abbati de
Cassania Cisterciensis ordinis Lugdunensis
diocesis.*

IN tantum clamor qui jamdudum ascendit contra Lugdunensem Archiepiscopum invalescit quòd dissimulare ipsum ulterius sine periculo non valemus. Præter alia quippe gravia quæ frequenter & à multis sunt relata de ipso, nuper nostris est auribus intimatum quòd monasterium Saviniacense destruxit, & cœnobium de Lirin incendio devastavit, castra quoque Montis Trojanj & de Monte Bloi contra proprium juramentum invasit, & exilio tradidit ipsorum accolæ universos. Lugdunum verò non solum promissa pace, sed & fide quam præstitera non servata, pro majori parte demolitus est, tum incendio, tum ruinis, ubi plures in ore gladij, & nonnulli aquarum submersionibus perierunt, quamvis cives ejusdem se ac sua protectioni apostolicæ supponentes, nostram audientiam appellassent, in quos demum idem Archiepiscopus, appellatione contempta, excommunicationis & interdicti sententias non erubuit jaculari. Qui etiam stratam publicam violare ac nova mercatoribus imponere pedagia non desistit. Quia igitur hæc, si vera sunt, coniventibus non debemus oculis pertransire, discretioni vestræ per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus si super iis vel aliis contra ipsum legitimus apparuerit accusator, indulta copia defensionis eidem, audiatis quæ contra ipsum proposita fuerint ac pro ipso, & habito præ oculis solo Deo, via regia incedentes, quod canonicum fuerit statuatis, facientes quod statueritis auctoritate nostra firmiter observari. Quòd si nullus accusator prodierit contra ipsum, cùm eum super iis fama nobis accuset infamis, veritatem nihilominus sublato appellationis obstaculo diligentissimè inquiretis, & eam fideliter conscribentes, sub sigillis vestris nobis destinare curetis, præfigentes eidem Archiepiscopo terminum competentem quo per seipsum vel responsalem idoneum nostrum se conspectui representet, ut tam ipso quam illis qui processerint contra eum in præsentia nostra præsentibus, & suas, si voluerint, exponentibus plenius rationes, iustum auctore Deo iudicium proferamus. Dictas autem excommunicationis & interdicti sententias, si post appellationem ad nos legitimè interpositam inveneritis esse

*Epist. 194.
De Archiepiscopo Lugdunensi variis accusationibus impetito.*